

บทที่ 8

กฎระเบียบปฏิบัติสำหรับข้าราชการครู

กฎ กติกา ระเบียบแบบแผนหรือกฎหมาย เป็นสิ่งที่ผู้มีอำนาจหรือตัวแทนของกลุ่มหรือสังคมกำหนดขึ้นสำหรับสมาชิกของกลุ่มหรือสังคม ได้ยึดถือปฏิบัติเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย เพื่อความมั่นคง หรือเพื่อความเจริญก้าวหน้าของสังคมหรือกลุ่มนั้น ๆ บุคคลใดก็ตามที่ปฏิบัติตามกฎ กติกา หรือระเบียบแบบแผนของสังคมอย่างถูกต้องเหมาะสม ย่อมถือได้ว่าเป็นผู้มีคุณธรรมด้วย

ผู้ประกอบการวิชาชีพครูก็เช่นเดียวกันกับผู้ประกอบวิชาชีพอื่น ๆ นั่นคือ จะต้องมีการปฏิบัติ และระเบียบแบบแผนในการทำงาน ครูอาจารย์ที่ปฏิบัติตามกฎ กติกา หรือระเบียบแบบแผนของสังคมได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ย่อมถือได้ว่าเป็นผู้มีคุณธรรมด้วยเช่นกัน

การที่ครูอาจารย์จะปฏิบัติงานราชการได้อย่างถูกต้องเหมาะสมนั้น ปัจจัยสำคัญ คือ การมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องระเบียบแบบแผนของการปฏิบัติงานราชการเป็นเบื้องต้น ต่อจากนั้นจึงอาศัยการยึดถือปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ด้วยความรอบคอบอย่างสม่ำเสมอ

อย่างไรก็ตาม ราชการงานของครูมีมากมายหลายด้าน ต้องเกี่ยวข้องกับหน่วยงานหลายฝ่าย ดังนั้น ระเบียบปฏิบัติราชการจึงมีมาก เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของครูอีกประการหนึ่ง ที่จะต้องศึกษาหาความรู้ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ในระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อที่จะนำไปใช้อย่างเหมาะสมต่อไป (ยนต์ ชุ่มจิต, 2531 : 77)

พระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการครู

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ. 2523

เป็นปีที่ 35 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ

ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำยินยอมของ
รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ.
2523"

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2523 เป็นต้นไป

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

"ข้าราชการครู" หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้
ได้รับราชการโดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนในกระทรวงศึกษาธิการ

"หน่วยงานทางการศึกษา" หมายความว่า

(1) โรงเรียน วิทยาลัย และสถานศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่นของกระทรวงศึกษาธิการ

(2) สำนักงานศึกษาธิการกิ่งอำเภอ สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ สำนักงานศึกษา
ธิการจังหวัด สำนักงานศึกษาธิการเขต และหน่วยศึกษานิเทศก์

(3) สำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ สำนักงาน
งานการประถมศึกษาจังหวัด และสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

"กรม" หมายความว่ารวมถึง ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมในกระทรวงศึกษาธิการ
ซึ่งมีข้าราชการครูในสังกัดด้วย

"อ.ก.ค.จังหวัด" หมายความว่ารวมถึง อ.ก.ค.กรุงเทพมหานครด้วย

"อธิบดี" หมายความว่ารวมถึง หัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมในกระทรวงศึกษาธิการด้วย

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 4 ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ในส่วนที่เกี่ยวกับข้าราชการพลเรือนสามัญ มาใช้บังคับแก่ข้าราชการครูโดยอนุโลม เว้นแต่ในพระราชบัญญัตินี้จะ ได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

ในกรณีที่น่ากฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับตามวรรคหนึ่ง ให้บรรดาอำนาจและหน้าที่ของ ก.พ. เป็นอำนาจและหน้าที่ของ ก.ค. และในกรณีใดที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนกำหนดให้ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. หรือระเบียบ ในกรณีนั้น ให้ ก.ค. ออกกฎ ก.ค. หรือระเบียบแทน

บรรดาคำว่า "ข้าราชการพลเรือน" ที่มีอยู่ในกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ และข้อบังคับอื่นใด ให้หมายความรวมถึงข้าราชการครูด้วย เว้นแต่จะได้มีกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ หรือข้อบังคับอื่นใดบัญญัติไว้สำหรับข้าราชการครูโดยเฉพาะ

มาตรา 5 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด 1

คณะกรรมการข้าราชการครู

มาตรา 6 ให้มีคณะกรรมการข้าราชการครูคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า "ก.ค." ประกอบด้วยรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการมอบหมายเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการ ก.พ. เลขาธิการคุรุสภา ผู้ทรงคุณวุฒิในหลักราชการหรือการบริหารงานบุคคลซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งรับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือตำแหน่งที่เทียบเท่ามาแล้ว และมีได้เป็นข้าราชการการเมือง สมาชิกวุฒิสภา กรรมการพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง จำนวนห้าคน โดยต้องเป็นผู้ซึ่งรับราชการอยู่ไม่น้อยกว่าสามคน และข้าราชการครูผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นผู้แทนข้าราชการครูจำนวนเจ็ดคน เป็นกรรมการ และเลขาธิการ ก.ค. เป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้ ก.ค. เลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นรองประธานกรรมการ

คุณสมบัติและสัดส่วนของผู้แทนข้าราชการครู และวิธีการเลือกตั้งผู้แทนข้าราชการครู ตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.

มาตรา 7 ก.ค. มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่รัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายการบริหารงานบุคคล และการจัดระบบราชการในหน่วยงานทางการศึกษา

(2) ออกกฎ ก.ค. และระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติ กฎ ก.ค. เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

(3) ตีความและวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ มติของ ก.ค. เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้ใช้บังคับได้

(4) ควบคุม ดูแล ตรวจสอบ แนะนำชี้แจง เพื่อให้หน่วยงานทางการศึกษาและกรม ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ในการนี้มีอำนาจเรียกเอกสารและหลักฐานจากหน่วยงานทางการศึกษาและกรม ให้ผู้แทนหน่วยงานทางการศึกษาหรือกรม ข้าราชการหรือบุคคลใดมาชี้แจง ข้อเท็จจริง และให้มีอำนาจออกระเบียบให้หน่วยงานทางการศึกษาและกรมรายงานเกี่ยวกับการสอบ การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การดำเนินการทางวินัย และการออกจากราชการ ตลอดจนรายงานเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในลักษณะหน้าที่และความรับผิดชอบของ ตำแหน่ง และเกี่ยวกับทะเบียนประวัติของข้าราชการครู ไปยัง ก.ค.

(5) รายงานนายกรัฐมนตรีในกรณีที่ปรากฏว่าหน่วยงานทางการศึกษา กรม อ.ก.ค. กรม หรือ อ.ก.ค. จังหวัดใด หรือผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ หรือปฏิบัติการโดยไม่เหมาะสม เพื่อนายกรัฐมนตรีจะได้พิจารณา และสั่งการต่อไป

(6) รักษาทะเบียนประวัติข้าราชการครู

(7) รับรองคุณสมบัติของผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพเพื่อประโยชน์ในการบรรจุแต่งตั้งข้าราชการครู และกำหนดอัตราเงินเดือนที่ควรได้รับ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงอัตราเงินเดือนตามที่คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนกำหนดสำหรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ เดียวกันด้วย

(8) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(9) ปฏิบัติการอื่นตามบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

มาตรา 8 ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีได้รับรายงานของ ก.ค. ตามมาตรา 7 (5) ให้นายกรัฐมนตรีพิจารณาสั่งให้หน่วยงานทางการศึกษา กรม อ.ก.ค. หรือ อ.ก.ค. จังหวัด แล้วแต่กรณี ปฏิบัติการให้ถูกต้องหรือเหมาะสมต่อไป แต่ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีไม่เห็นด้วยกับมติของ ก.ค. ให้ ก.ค. รายงานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

เมื่อนายกรัฐมนตรีมีคำสั่งหรือรัฐมนตรีมีมติประการใด ให้ ก.ค. และหน่วยงานทางการศึกษา กรม อ.ก.ค. กรม หรือ อ.ก.ค. จังหวัด แล้วแต่กรณีปฏิบัติตาม หรือสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งหรือมติเดิมให้เป็นไปตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีหรือตามมติของคณะรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี แม้ข้าราชการครูผู้นั้นจะได้ออกจากราชการไปตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาแล้วก็ตาม

มาตรา 9 กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งและกรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้ง เป็นผู้แทนข้าราชการครูมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี

มาตรา 10 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระมาตรา 9 กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งและกรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้ง เป็นผู้แทนข้าราชการครูพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (4) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (5) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดหรือคำสั่งที่ขอรับด้วยกฎหมายให้จำคุก

เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

- (6) คณะรัฐมนตรีให้ออก สำหรับกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง
- (7) พ้นจากการเป็นข้าราชการสำหรับกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากข้าราชการ
- (8) พ้นจากการเป็นข้าราชการครู สำหรับกรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งเป็นผู้แทนข้าราชการครู

ราชการครู

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทน หรือให้มีการเลือกตั้งข้าราชการครูเป็นกรรมการแทน แล้วแต่กรณี เว้นแต่วาระดำรงตำแหน่งของกรรมการจะเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน และให้กรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งหรือเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทน อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา 11 ในการประชุม ก.ค. ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้รองประธานกรรมการเป็นกรรมการในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรืออยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา 12 การประชุม ก.ค. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ภายใต้บังคับมาตรา 23 การวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา 13 ในการประชุม ก.ค. ถ้ามีการพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับตัวกรรมการผู้ใด โดยเฉพาะ ผู้นั้น ไม่มีสิทธิเข้าประชุม

มาตรา 14 บุคคลใดจะเป็นผู้แทนข้าราชการครูใน ก.ค. อ.ก.ค. กรม อ.ก.ค. จังหวัด คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด คณะกรรมการการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ หรือคณะกรรมการการประถมศึกษากิ่งอำเภอ ในขณะเดียวกันได้เพียงตำแหน่งเดียว

มาตรา 15 ให้มี

(1) อนุกรรมการข้าราชการครูสามัญประจำกรม เรียกโดยย่อว่า "อ.ก.ค.กรม" โดยออกนามกรมนั้น ๆ

(2) อนุกรรมการข้าราชการครูสามัญประจำจังหวัด เรียกโดยย่อว่า "อ.ก.ค.จังหวัด" โดยออกนามจังหวัดนั้น ๆ

(3) อนุกรรมการข้าราชการครูสามัญประจำกรุงเทพมหานคร เรียกโดยย่อว่า "อ.ก.ค.กรุงเทพมหานคร"

มาตรา 16 อ.ก.ค.กรม ประกอบด้วยอธิบดีเป็นประธานกรรมการ รองอธิบดีคนหนึ่งซึ่งอธิบดีมอบหมาย ผู้ทรงคุณวุฒิในหลักราชการหรือการบริหารงานบุคคลซึ่ง ก.ค. แต่งตั้งจากผู้บริหารราชการหรือเคหะรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ 7 หรือตำแหน่งที่เทียบเท่าและมีได้เป็นข้าราชการการเมือง สมาชิกวุฒิสภา กรรมการพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรค

การเมืองจำนวนสามคน และข้าราชการครูผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นผู้แทนข้าราชการครูสังกัดกรม
จำนวนสามคนเป็นอนุกรรมการ และผู้อำนวยการกองหรือหัวหน้ากองการเจ้าหน้าที่เป็นอนุกรรม
การและเลขานุการ

ให้ อ.ก.ค.กรมเลือกอนุกรรมการคนหนึ่งเป็นรองประธานอนุกรรมการ

ในกรณีที่ยังมิได้กำหนดตำแหน่งผู้อำนวยการกองหรือหัวหน้ากองการเจ้าหน้าที่ หรือ
กำหนดแล้ว แต่ยังไม่มียุติแต่งตั้งให้ เลขานุการกรมเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

มาตรา 17 อ.ก.ค.จังหวัด ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรองผู้ว่าราชการ
จังหวัดซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายเป็นประธานอนุกรรมการ ศึกษาธิการจังหวัด ผู้ทรง
คุณวุฒิในหลักราชการหรือการบริหารงานบุคคลซึ่ง ก.ค.แต่งตั้งจากผู้ซึ่งรับราชการหรือเคยรับ
ราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ 6 หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า และมีได้เป็นข้าราชการการเมือง สมาชิกวุฒิสภา กรรมการพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมืองจำนวนสามคน
และข้าราชการครูผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นผู้แทนข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
จำนวนสามคนเป็นอนุกรรมการ และผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเป็นอนุกรรมการและ
เลขานุการ

ให้ อ.ก.ค.จังหวัด เลือกอนุกรรมการคนหนึ่งเป็นรองประธานอนุกรรมการ

มาตรา 18 อ.ก.ค. กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
หรือรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมอบหมายเป็นประธานอนุกรรมการ รองอธิบดีกรมวิชา
การหนึ่งคนซึ่งอธิบดีกรมวิชาการมอบหมาย ผู้ทรงคุณวุฒิในหลักราชการหรือการบริหารงานบุคคล
ซึ่ง ก.ค.แต่งตั้งจากผู้ซึ่งรับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ 6 หรือ
ตำแหน่งที่เทียบเท่า และมีได้เป็นข้าราชการการเมือง สมาชิกวุฒิสภา กรรมการพรรคการเมือง
หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมืองจำนวนสามคน และข้าราชการครูผู้ได้รับเลือกตั้งเป็น
ผู้แทนข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครจำนวนสามคนเป็นอนุกรรม
การ และผู้อำนวยการการประถมศึกษากรุงเทพมหานครเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

ให้ อ.ก.ค.กรุงเทพมหานคร เลือกอนุกรรมการคนหนึ่งเป็นรองประธานอนุกรรมการ

มาตรา 19 คุณสมบัติและวิธีการเลือกตั้งผู้แทนข้าราชการครูตามมาตรา 16 วรรคหนึ่ง
มาตรา 17 วรรคหนึ่ง และมาตรา 18 วรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.

มาตรา 20 ให้ อ.ก.ค.กรม มีอำนาจและหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้และตามที ก.ค.มอบหมาย รวมทั้งให้ความเห็นในเรื่องการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครู แก่อธิบดี

ให้ อ.ก.ค.จังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้เฉพาะข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดและตามที ก.ค.มอบหมาย

ให้ อ.ก.ค.กรุงเทพมหานครมีอำนาจและหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้เฉพาะข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร และตามที ก.ค.มอบหมาย

ทั้งนี้ให้นำมาตรา 9 มาตรา 10 มาตรา 11 มาตรา 12 และมาตรา 13 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 21 ก.ค.มีอำนาจตั้งอนุกรรมการวิสามัญ เรียกโดยย่อว่า อ.ก.ค.วิสามัญ เพื่อทำการใด ๆ แทนได้

ในกรณีที่ตั้ง อ.ก.ค.วิสามัญ เพื่อทำหน้าที่พิจารณาเรื่องการค้าเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การร้องทุกข์หรือการอุทธรณ์ ให้ตั้งจากกรรมการ ก.ค. ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอย่างน้อยสองคน และกรรมการ ก.ค. ซึ่งเป็นผู้แทนข้าราชการครูจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนอนุกรรมการทั้งหมด และให้นำมาตรา 10 มาตรา 11 มาตรา 12 มาตรา 13 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 22 ให้มีสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู โดยมีเลขาธิการ ก.ค.เป็นผู้นับดับบัญชาข้าราชการ และบริหารราชการของสำนักงานข้าราชการครู

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) เป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานในหน้าที่ของ ก.ค.
- (2) วิเคราะห์วิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครู และการจัดระบบราชการในหน่วยงานทางการศึกษาเพื่อเสนอ ก.ค. และผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง
- (3) ติดตามและตรวจสอบการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติของหน่วยงานทางการศึกษากรม อ.ก.ค. และ อ.ก.ค.จังหวัด และเสนอ ก.ค.
- (4) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูเสนอ

(5) ปฏิบัติการอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น และตามมติ ก.ค.

มอบหมาย

หมวด 2

บททั่วไป

มาตรา 23 ผู้ซึ่งจะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูได้ต้องมีคุณสมบัติทั่วไป ดังต่อไปนี้

- (1) มีสัญชาติไทย
- (2) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปี
- (3) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญด้วยความ

บริสุทธิ์ใจ

- (4) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมือง
- (5) ไม่เป็นผู้มีกายภาพสภาพจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ไร้ความสามารถหรือจิต

ฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.

- (6) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งให้พ้นราชการ หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

ตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น

- (7) ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี
- (8) ไม่เป็นผู้มีหนี้สินส่วนตัว
- (9) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (10) ไม่เป็นผู้เคยรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดหรือคำสั่งที่ชดด้วยกฎหมาย

ให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

- (11) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษไล่ออก ปลดออกหรือไล่ออกจากรัฐวิสาหกิจ
- (12) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออก หรือปลดออกเพราะกระทำผิดวินัยตามพระราช

บัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น

- (13) ไม่เคยเป็นผู้เคยถูกลงโทษไล่ออก เพราะกระทำผิดวินัยตามพระราชบัญญัตินี้

หรือกฎหมายอื่น

- (14) ไม่เคยเป็นผู้เคยกระทำการทุจริตในการสอบเข้ารับราชการ

ผู้ซึ่งขาดคุณสมบัติตาม (7) (8) (9) หรือ (14) ก.ค.อาจพิจารณาขวนขวายให้เข้ารับราชการได้ ส่วนผู้ซึ่งขาดคุณสมบัติตาม (11) หรือ (12) ถ้าผู้นั้นได้ออกจากงานหรือออกจากราชการไปเกินสองปีแล้ว หรือผู้ซึ่งขาดคุณสมบัติตาม (13) ถ้าผู้นั้นได้ออกจากงานหรือออกจากราชการไปเกินสามปีแล้ว และมีใช่เป็นกรณีออกจากงานหรือออกจากราชการเพราะกระทำผิดในกรณีทุจริตต่อหน้าที่ ก.ค.อาจพิจารณาขวนขวายให้เข้ารับราชการได้ การลงมติให้กระทำโดยลับ และมติของ ก.ค. ในการยกวันขึ้นต้องเป็นเอกฉันท์

มาตรา 24 อัตราเงินเดือนข้าราชการครู ให้เป็นไปตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน โดยอนุโลม

มาตรา 25 ข้าราชการครูอาจได้รับเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวตามภาวะเศรษฐกิจทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา 26 ข้าราชการครูอาจได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามระเบียบที่ ก.ค. กำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา 27 วันเวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี วันหยุดประจำปี และการลาหยุดราชการของข้าราชการครู ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา 28 เครื่องแบบข้าราชการครู และระเบียบการแต่งเครื่องแบบให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการนั้น

มาตรา 29 บำเหน็จบำนาญข้าราชการครู ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และให้ ก.ค. เป็นเจ้าหน้าที่ควบคุมการเกษียณอายุของข้าราชการครู

หมวด 3

การกำหนดตำแหน่งและการให้ได้รับเงินเดือน

มาตรา 30 ตำแหน่งข้าราชการครูมีดังนี้

(ก) ตำแหน่งซึ่งมีหน้าที่เป็นผู้สอนในหน่วยงานทางการศึกษาได้แก่ ตำแหน่งดังต่อไปนี้

(1) ครู 1

(2) ครู 2

(3) อาจารย์ 1

- (4) อาจารย์ 2
- (5) อาจารย์ 3
- (6) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (7) รองศาสตราจารย์
- (8) ศาสตราจารย์

ตำแหน่งใน (1) ถึง (5) จะมีในหน่วยงานทางการศึกษาได้แก่ ส่วนตำแหน่ง (6) ถึง (8) ให้มีในหน่วยงานทางการศึกษาที่สอนระดับปริญญา

(ข) ตำแหน่งที่มีหน้าที่เป็นผู้บริหารและให้การศึกษาในหน่วยงานทางการศึกษาได้แก่ ตำแหน่งดังต่อไปนี้

- (1) ผู้ช่วยครูใหญ่
- (2) ครูใหญ่
- (3) ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่
- (4) อาจารย์ใหญ่
- (5) ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัย
- (6) ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้อำนวยการวิทยาลัย
- (7) ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในหน่วยงานทางการศึกษา ตามที่ ก.ค.

กำหนดให้เป็น

(ค) ตำแหน่งซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการให้การศึกษาที่ไม่สังกัดโรงเรียน หรือวิทยาลัย หรือสถานศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่นของกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ตำแหน่งที่มีชื่อในการบริหารงานดังต่อไปนี้

- (1) สารวัตรนักเรียนและนักศึกษา
- (2) ศึกษานิเทศก์
- (3) ผู้ช่วยศึกษาอำเภอ
- (4) ศึกษาธิการอำเภอ
- (5) ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัด
- (6) ศึกษาธิการจังหวัด

- (7) ผู้ช่วยศึกษาธิการเขต
- (8) ศึกษาธิการเขต
- (9) ผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษากิ่งอำเภอ
- (10) หัวหน้าการประถมศึกษากิ่งอำเภอ
- (11) ผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ
- (12) หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ
- (13) ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
- (14) ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
- (15) ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
- (16) ผู้อำนวยการการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
- (17) ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมิใช่ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญตามที่

ก.ค. กำหนดให้เป็นตำแหน่งข้าราชการครู

ตำแหน่งข้าราชการครูตำแหน่งใดจะได้รับเงินเดือนในระดับใดให้เป็นไปตามที่

กำหนดในกฎ ก.ค.

มาตรา 31 ตำแหน่งข้าราชการครูตามมาตรา 30 ตำแหน่งใดจะมีในหน่วยงานทางการศึกษาใด จำนวนเท่าใด และต้องใช้คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งอย่างไร ให้เป็นไปตามที่ ก.ค. กำหนด โดยให้คำนึงถึงลักษณะ หน้าที่และความรับผิดชอบ ปริมาณและคุณภาพของงาน สำหรับการกำหนดตำแหน่งข้าราชการครูตามมาตรา 30 (ค) ให้คำนึงถึงหลักการกำหนดตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนด้วย

มาตรา 32 ให้ ก.ค. จัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่งไว้เป็นบรรทัดฐานในการกำหนดตำแหน่งข้าราชการครูทุกตำแหน่ง

ในमतราคำหนดตำแหน่ง ให้แสดงชื่อตำแหน่ง หน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่ง ลักษณะงานที่ปฏิบัติ คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งที่ผู้ดำรงตำแหน่งจะต้องมีด้วย

มาตรา 33 ภายใต้งบค้ำกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ตำแหน่งใด บั้งค้ำบัญชาข้าราชการครูในหน่วยงานทางการศึกษาใด ในฐานะใด ให้เป็นไปตามที่ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา 42 มอบหมายโดยทำเป็นหนังสือ

มาตรา 34 ในกรณีที่ลักษณะหน้าที่และความรับผิดชอบปริมาณ และคุณภาพของงานของตำแหน่งข้าราชการครูตำแหน่งใดที่ ก.ค. กำหนดตามมาตรา 31 เปลี่ยนแปลง ให้ ก.ค. พิจารณาปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งนั้นใหม่ให้เหมาะสม

มาตรา 35 ข้าราชการครูจะได้รับเงินเดือนตามตำแหน่งข้าราชการครูผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใด จะได้รับเงินเดือนในขั้นต่ำของระดับเงินเดือนสำหรับตำแหน่งนั้น ในกรณีที่จะให้ได้รับเงินเดือนสูงกว่าหรือต่ำกว่าขั้นต่ำ หรือสูงกว่าขั้นสูงของเงินเดือนสำหรับตำแหน่งให้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.

ในกรณีที่ ก.ค. กำหนดให้ตำแหน่งใดได้รับเงินเดือนหลายระดับ เมื่อข้าราชการครูซึ่งดำรงตำแหน่งนั้นได้รับเงินเดือนถึงขั้นต่ำของระดับถัดไป ตามที่ ก.ค. กำหนดไว้ สำหรับตำแหน่งนั้น ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา 42 มีคำสั่งให้ข้าราชการครูซึ่งดำรงตำแหน่งนั้นได้รับเงินเดือนในระดับถัดไปนั้น

หมวด 4

การบรรจุและการแต่งตั้ง

มาตรา 36 การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใด ให้บรรจุและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันได้ในตำแหน่งนั้น โดยบรรจุและแต่งตั้งตามลำดับที่ในบัญชีผู้สอบแข่งขันได้

ความในวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับสำหรับการบรรจุบุคคลเข้ารับราชการตามมาตรา 40 มาตรา 41 มาตรา 50 มาตรา 52 มาตรา 53 มาตรา 54 และมาตรา 55

มาตรา 37 ผู้สมัครสอบแข่งขันในตำแหน่งใดต้องมีคุณสมบัติทั่วไป หรือได้รับการยกเว้น ในกรณีที่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา 23 และต้องมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้นตามที่ ก.ค. กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง หรือได้รับอนุมัติจาก ก.ค. ตามมาตรา 45 วรรคสองด้วย

สำหรับผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา 23 (4) ให้มีสิทธิสมัครสอบแข่งขันได้ แต่จะมีสิทธิได้รับการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูในตำแหน่งที่สอบแข่งขันได้ เมื่อนั้นจากตำแหน่งข้าราชการเมืองแล้ว

มาตรา 38 ให้ ก.ค. เป็นผู้ดำเนินการสอบเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการ

ราชการครู

ในกรณีที่ ก.ค.พิจารณาเห็นสมควร จะมอบหมายให้ อ.ก.ค. กรม อ.ก.ค.จังหวัด หรือหน่วยงานทางการศึกษาเป็นผู้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งก็ได้

หลักสูตรและวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการสอบแข่งขัน เกณฑ์การตัดสิน การขึ้นบัญชีและการยกเลิกบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ให้เป็นไปตามที่ ก.ค.กำหนด

มาตรา 39 ผู้สอบแข่งขันได้ซึ่งอยู่ในลำดับที่จะได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใด ถ้าปรากฏว่าขาดคุณสมบัติทั่วไปโดยไม่ได้รับการยกเว้น ในกรณีที่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา 23 หรือขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งโดยไม่ได้รับอนุมัติจาก ก.ค. ตามมาตรา 45 วรรคสอง ก่อนหรือหลังการสอบแข่งขัน จะบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนั้นไม่ได้

มาตรา 40 หน่วยงานทางการศึกษาใดมีเหตุพิเศษที่ไม่จำเป็นต้องดำเนินการสอบแข่งขัน ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา 42 อาจคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการครูได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.กำหนด

มาตรา 41 หน่วยงานทางการศึกษาใดมีเหตุผลและความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อประโยชน์แก่ราชการที่จะต้องบรรจุบุคคลซึ่งมีความรู้ ความสามารถและความชำนาญงานสูงมาก เป็นพิเศษ เข้ารับราชการในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ ให้หน่วยงานทางการศึกษานั้นดำเนินการขออนุมัติ ก.ค. เมื่อ ก.ค. ได้พิจารณาอนุมัติให้บรรจุและแต่งตั้งได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.กำหนด

มาตรา 42 การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการและการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการครู ให้ผู้มีอำนาจต่อไปนี้เป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(1) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือนในระดับ 10 และตำแหน่งศาสตราจารย์ ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการโดยอนุมัติ ก.ค. เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและเสนอชื่อต่อรัฐมนตรี ให้รัฐมนตรีรายงานนายกรัฐมนตรีเพื่อนำความกราบบังคับทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(2) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือนในระดับ 9 และระดับ 8 ให้อธิบดีโดยอนุมัติ ก.ค. เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(3) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือนในระดับ 7 และระดับ 8 ให้อธิบดีโดยอนุมัติ อ.ก.ค. เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(4) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือนในระดับ 5 ลงมา ให้อธิบดีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดี เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(5) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือนในระดับ 6 ลงมา ของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด หรือสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ให้ผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด หรือผู้อำนวยการการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี โดยอนุมัติ อ.ก.ค. จังหวัดเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

สำหรับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ผู้อำนวยการการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร หัวหน้าการประถมศึกษา ในสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติต้องได้รับความเห็นชอบตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการการศึกษาก่อนและ เมื่อได้รับความเห็นชอบดังกล่าวแล้ว ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามวรรคหนึ่งสั่งแต่งตั้งต่อไป

มาตรา 43 ผู้ใดได้รับการบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใดตามมาตรา 36 หรือมาตรา 40 ให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งนั้นเป็นเวลาตามที่กำหนดในกฎ ก.ค. ถ้าในระหว่างเวลาทดลองปฏิบัติหน้าที่นั้นผู้บังคับบัญชาเห็นว่าผู้นั้นมีความประพฤติไม่ดี หรือไม่มีความรู้ หรือไม่มีความสามารถเหมาะสมที่จะปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้ง หรือเมื่อครบกำหนดเวลาทดลองการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นั้น เสนอตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา 42 ตามวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.

เมื่อได้รับรายงานจากผู้บังคับบัญชาตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา 42 พิจารณาว่าผู้นั้นมีความประพฤติ ความรู้ และความสามารถเหมาะสมที่จะปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้งหรือไม่ ถ้าเห็นว่าไม่ควรให้รับราชการต่อไป ให้สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ ถ้าเห็นว่าควรให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ต่อไปอีกระยะหนึ่งภายในกำหนดเวลาทดลองปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง จะสั่งให้ผู้นั้นทดลองปฏิบัติหน้าที่ต่อไปอีกก็ได้ โดยให้ผู้บังคับบัญชาตามวรรคหนึ่งและผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา 42 ดำเนินการตามมาตราอื่นอีกครั้งหนึ่ง ถ้าเห็นว่าควรให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปได้เมื่อครบกำหนดเวลาทดลองปฏิบัติหน้าที่ ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ ตามมาตรา 42 รายงานให้ ก.ค. ทราบตามวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.

ข้าราชการครูซึ่งอยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ ไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร เมื่อได้รับการบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา 52 แล้ว ให้ทดลอง

ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปในตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้ง

ผู้อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งใด ถ้าได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่น ให้เริ่มทดลองปฏิบัติหน้าที่ใหม่

ผู้อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ซึ่งถูกสั่งให้ออกจากราชการ เพราะมีความประพฤติไม่ดี หรือ ไม่มีความรู้ หรือ ไม่มีความสามารถเหมาะสมที่จะปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้ง ให้ถือเสมือนหนึ่งว่าไม่เคยเป็นข้าราชการครู แต่ทั้งนี้ ไม่กระทบกระเทือนถึงการปฏิบัติหน้าที่หรือ การรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับจากทางราชการในระหว่างที่ผู้นั้นทดลองปฏิบัติหน้าที่

มาตรา 44 การแต่งตั้งข้าราชการครูให้ดำรงตำแหน่งที่ ก.ค. ยังมีได้กำหนดตาม มาตรา 31 จะกระทำมิได้

มาตรา 45 ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการครูตำแหน่งใด ต้องมีคุณสมบัติ เฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้นตามที่ ก.ค. กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง

ในกรณีที่เหตุผลและความจำเป็น ก.ค. อาจอนุมัติให้แต่งตั้งข้าราชการครูจากบุคคล ซึ่งมีคุณสมบัติเฉพาะต่างไปจากที่กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งนั้นก็ได้

ในกรณีที่ ก.ค. กำหนดให้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพใดเป็นคุณสมบัติเฉพาะ สำหรับตำแหน่ง ให้หมายถึงปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ ก.ค. รับรอง

มาตรา 46 การย้ายข้าราชการครูผู้ดำรงตำแหน่งใดไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่น ในกรมเดียวกัน ต้องย้ายไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือนในระดับเดียวกัน

การย้ายข้าราชการครูไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือนในระดับต่ำกว่า เดิม และการย้ายข้าราชการพลเรือนสามัญมิได้ดำรงตำแหน่งที่ ก.ค. กำหนดตามมาตรา 31 ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ ก.ค. กำหนดตามมาตรา 31 จะกระทำมิได้เมื่อได้รับอนุมัติจาก ก.ค. แล้ว

มาตรา 47 การเลื่อนข้าราชการครูชั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือนใน ระดับที่สูงขึ้น ให้เลื่อนและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันหรือผู้สอบคัดเลือกเพื่อดำรงตำแหน่งนั้น ได้ หรือจากผู้ได้รับคัดเลือกเพื่อดำรงตำแหน่งนั้น

กรณีใดจะเลื่อนและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันได้ ผู้สอบคัดเลือกได้ หรือผู้ได้รับคัดเลือก ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ค. กำหนด

การสอบแข่งขันให้เป็นไปตามมาตรา 38 ส่วนการสอบคัดเลือกและคัดเลือกให้

อ.ก.ค.กรม หรือ อ.ก.ค.จังหวัด แล้วแต่กรณี เป็นผู้ดำเนินการ หลักสูตรและวิธีดำเนินการ
เกี่ยวกับการสอบคัดเลือก คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครสอบคัดเลือก เกณฑ์การตัดสิน การขึ้นบัญชี
และการยกเลิกบัญชีผู้สอบคัดเลือกได้ ตลอดจนวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการคัดเลือกให้เป็นไปตาม
ที่ ก.ค. กำหนด

มาตรา 48 การแต่งตั้งข้าราชการครูให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา 47 สำหรับผู้สอบ
แข่งขันได้ ให้แต่งตั้งตามลำดับที่ในบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ สำหรับผู้สอบคัดเลือกได้ หรือผู้ได้รับคัดเลือก
ให้แต่งตั้งได้ตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ และ
ประวัติการรับราชการ

มาตรา 49 การโอนข้าราชการครูไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการครูในต่างกรม
อาจกระทำได้เมื่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา 42 ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงยินยอมในการโอนนั้น
แล้ว โดยให้แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือนในระดับที่ไม่สูงกว่าเดิมและรับเงินเดือน
ในชั้นที่ไม่สูงกว่าเดิม

การโอนข้าราชการครูซึ่งเป็นผู้สอบแข่งขันได้ ผู้สอบคัดเลือกได้หรือผู้ได้รับคัดเลือก
ให้กระทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค. กำหนด

มาตรา 50 การโอนพนักงานเทศบาล หรือข้าราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการครูตามพระ
ราชบัญญัติ^๕ และมีใช้พนักงานเทศบาลหรือข้าราชการซึ่งอยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ ข้าราชการ
ราชการเมือง หรือข้าราชการวิสามัญมาบรรจุเป็นข้าราชการครู อาจกระทำได้ถ้าผู้นั้นสมัครใจ
และหน่วยงานทางการศึกษาที่จะรับโอนยินยอม โดยทำความตกลงกับเจ้าสังกัดแล้วเสนอเรื่อง
ให้ ก.ค. พิจารณาอนุมัติ ในกรณีนี้ให้ ก.ค. พิจารณาโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ
ทั้งนี้ จะบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือนในระดับใด และให้ได้รับเงินเดือน
เท่าใดให้ ก.ค. เป็นผู้พิจารณากำหนด แต่เงินเดือนที่จะให้ได้รับจะต้องไม่สูงกว่าข้าราชการครู
ซึ่งมีคุณวุฒิ ความสามารถ และความชำนาญงานทัดเทียมกัน

เพื่อประโยชน์ในการนับเวลาราชการ ให้ถือเวลาเวลาทำงานหรือเวลาราชการ
ของผู้ซึ่งโอนตามวรรคหนึ่ง ในขณะที่เป็นพนักงานเทศบาล หรือข้าราชการ เป็นเวลาราชการ
ของข้าราชการครูตามพระราชบัญญัติ^๕นี้ด้วย

มาตรา 51 ข้าราชการครูผู้ใดได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา 46 มาตรา 47 หรือมาตรา 49 แล้ว หากภายหลังปรากฏว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา 42 แต่งตั้งข้าราชการครูผู้นั้นให้กลับไปดำรงตำแหน่งเดิม หรือตำแหน่งซึ่งได้รับเงินเดือนในระดับเดียวกันที่ต้อง ใช้คุณสมบัติเฉพาะที่ข้าราชการครูผู้นั้นมีอยู่

มาตรา 52 ข้าราชการครูผู้ใดไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร เมื่อข้าราชการครูผู้นั้นพ้นจากราชการทหารโดยไม่มีความเสียหายแล้ว ประสงค์จะเข้ารับราชการครูในหน่วยงานทางการศึกษาเดิม ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับวันพ้นจากราชการทหาร ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา 42 สั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค. กำหนด

มาตรา 53 ข้าราชการครูผู้ใดได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการให้ออกจากราชการไปปฏิบัติงานใด ๆ ซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญเหมือนเต็มเวลาราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ถ้าข้าราชการครูผู้นั้นกลับเข้ารับราชการภายในสี่ปีนับแต่วันออกจากราชการไปปฏิบัติงานนั้น ๆ ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา 42 สั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค. กำหนด

มาตรา 54 ข้าราชการครูผู้ใดออกจากราชการไปแล้ว และมีใช้เป็นที่อื่นนอกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ ถ้าสมัครเข้ารับราชการและทางราชการต้องการจะรับผู้นั้นเข้ารับราชการ ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา 42 สั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค. กำหนด

มาตรา 55 พนักงานเทศบาลหรือข้าราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการครูตามพระราชบัญญัตินี้ และมีใช้พนักงานเทศบาล หรือข้าราชการซึ่งออกจากงานหรือออกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ ข้าราชการการเมือง หรือข้าราชการวิสามัญ ผู้ใดออกจากงานหรือออกจากราชการแล้ว ถ้าสมัครเข้ารับราชการในตำแหน่งข้าราชการครู และกรมใดต้องการจะรับผู้นั้นเข้ารับราชการ ให้กรมนั้นเสนอเรื่องให้ ก.ค. พิจารณาอนุมัติ ในการนี้ ให้ ก.ค. พิจารณาโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ และให้นำมาตรา 50 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 56 ผู้ได้รับการบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใดตามมาตรา 36 วรรคหนึ่ง มาตรา 40 มาตรา 41 มาตรา 50 มาตรา 52 มาตรา

54 หรือมาตรา 55 หากปรากฏภายหลังว่าขาดคุณสมบัติทั่วไปโดยไม่ได้รับการยกเว้น ในกรณีขาดคุณสมบัติตามมาตรา 23 หรือขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น โดยไม่ได้รับอนุมัติจาก ก.ค. ตามมาตรา 45 อยู่ก่อน หรือมีกรณีต้องหาอยู่ก่อนและภายหลังและภายหลังเป็นผู้ขาดคุณสมบัติเนื่องจากกรณีต้องหานั้น ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา 42 สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการโดยพลัน แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่ และการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับจากทางราชการก่อนมีคำสั่งให้ออกนั้น และถ้าการเข้ารับราชการเป็นไปโดยสุจริต ให้ถือว่าเป็นการสั่งให้ออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุขาดตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

มาตรา 57 ถ้าตำแหน่งข้าราชการครูว่างลงหรือผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการครูไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการได้เป็นครั้งคราว และเป็นกรณีที่มีได้บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ให้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา 42 มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการครูที่เห็นสมควรรักษาการในตำแหน่งนั้นชั่วคราวได้

ในกรณีที่ตำแหน่ง ใดว่างลงหรือผู้ดำรงตำแหน่งใดไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ และได้มีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยไว้ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยเป็นผู้รักษาการในตำแหน่ง ถ้ามีผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยหลายคน ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา 42 มีอำนาจแต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยคนหนึ่งหรือหลายคนรักษาการในตำแหน่งตามลำดับไว้เป็นการล่วงหน้าได้

ความในวรรคสอง ไม่กระทบกระเทือนอำนาจของผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา 42 ที่จะแต่งตั้งข้าราชการครูผู้ใดเป็นผู้รักษาการในตำแหน่งตามอำนาจที่มีอยู่ตามกฎหมาย ในกรณีผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา 42 แต่งตั้งผู้รักษาการในตำแหน่งตามความในวรรคหนึ่ง ให้ผู้ดำรงผู้ช่วยดังกล่าวในวรรคสอง นับจากความเป็นผู้รักษาการในตำแหน่ง นับแต่เวลาที่ผู้รักษาการในตำแหน่งตามความในวรรคหนึ่งเข้ารับหน้าที่

ให้ผู้รักษาการในตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง และวรรคสอง มีอำนาจและหน้าที่ตามตำแหน่งที่รักษาการนั้น ในกรณีที่มีกฎหมายอื่นแต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ เป็นกรรมการหรือให้มีอำนาจและหน้าที่อย่างใดให้ผู้รักษาการในตำแหน่งทำหน้าที่กรรมการหรือมีอำนาจและหน้าที่อย่างนั้น แล้วแต่กรณี ในระหว่างที่รักษาการในตำแหน่ง

มาตรา 58 ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา 42 มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการครูประจำ

หน่วยงานทางการศึกษา ประจํากรม หรือประจํากอง แล้วแต่กรณี เป็นการชั่วคราว โดยให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่เดิมได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.

การให้ได้รับเงินเดือน การแต่งตั้ง การเลื่อนชั้นเงินเดือน การรักษาวินัย และการออกจากราชการของข้าราชการครูตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.

หมวด 5

การเลื่อนชั้นเงินเดือน วินัยและการรักษาวินัย

การออกจากราชการ การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์

มาตรา 59 การเลื่อนชั้นเงินเดือนข้าราชการครู ให้ผู้บังคับบัญชาต่อไปนี้เป็นผู้สั่งเลื่อน

(1) ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำหรับข้าราชการครูซึ่งดำรงตำแหน่งที่ได้รับเงินเดือนในระดับ 10 และระดับ 9

(2) อธิบดี สำหรับข้าราชการครูซึ่งดำรงตำแหน่งที่ได้รับเงินเดือนในระดับ 8 ระดับ 7 และระดับ 6

(3) อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย สำหรับข้าราชการครูซึ่งดำรงตำแหน่งที่ได้รับเงินเดือนตั้งแต่ระดับ 5 ลงมา

(4) ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด และผู้อำนวยการการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร สำหรับข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด หรือสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี ซึ่งดำรงตำแหน่งที่ได้รับเงินเดือนตั้งแต่ระดับ 6 ลงมา

มาตรา 60 การเลื่อนชั้นเงินเดือนข้าราชการครู ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาโดยคำนึงถึงคุณภาพและปริมาณงานของตำแหน่ง และผลของงานที่ได้ปฏิบัติมา การรักษาวินัย ตลอดจนความสามารถและความอดุสาหะในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.

ในกรณีที่ไม่เลื่อนชั้นเงินเดือนประจำปีให้ข้าราชการครูผู้ใด ให้ผู้บังคับบัญชาชี้แจงเหตุผลให้ผู้นั้นทราบ

มาตรา 61 ในส่วนที่เกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย การออกจากราชการ การร้อง

ทุกซ์ และการอุทธรณ์ ให้บรรดาอำนาจและหน้าที่ของ ก.พ. เป็นอำนาจและหน้าที่ของ ก.ค. อำนาจและหน้าที่ของ อ.ก.พ.กระทรวง และ อ.ก.พ.จังหวัด เป็นอำนาจและหน้าที่ของ อ.ก.ค.กรม หรือ อ.ก.ค.จังหวัด แล้วแต่กรณี และให้อำนาจและหน้าที่ของผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ ตามมาตรา 44 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2518 เป็นอำนาจและ หน้าที่ของผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา 42 แห่งพระราชบัญญัติ

บทเฉพาะกาล

มาตรา 62 ในระหว่างที่ยังมิได้มีการตราพระราชกฤษฎีกา ก.ค. หรือระเบียบ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง กฎ ก.พ. กฎ ก.จ. มติคณะรัฐมนตรี มติของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน มติของคณะกรรมการข้าราชการส่วน จังหวัด ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ใช้อยู่เดิม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 63 ให้ดำเนินการเลือกตั้งผู้แทนข้าราชการครูตามมาตรา 6 มาตรา 16 และมาตรา 17 ให้เสร็จสิ้นภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 64 ในวาระเริ่มแรกที่ยังไม่มีผู้แทนข้าราชการครู

(1) ให้ ก.ค. ประกอบด้วยรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการซึ่ง รัฐมนตรีมอบหมายคนหนึ่ง เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการ ก.พ. เลขาธิการคุรุสภา ผู้ทรงคุณวุฒิในหลักราชการหรือการบริหารงานบุคคล ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง จากผู้ซึ่งรับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่ง ไม่ต่ำกว่าอธิบดีมาแล้วจำนวนห้าคน ข้าราชการ ครูซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง จำนวนเจ็ดคนเป็นกรรมการ และให้เลขาธิการ ก.ค. เป็นกรรมการและเลขานุการ

(2) ให้ อ.ก.ค.กรม ประกอบด้วยอธิบดีเป็นประธานอนุกรรมการรองอธิบดีคนหนึ่ง ซึ่งรองอธิบดีมอบหมาย ผู้ทรงคุณวุฒิในหลักราชการหรือการบริหารงานบุคคลซึ่ง ก.ค.แต่งตั้งจาก ผู้ซึ่งรับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่ง ไม่ต่ำกว่าระดับ 7 มาแล้ว จำนวนสามคน เป็น อนุกรรมการและให้ผู้อำนวยการกองหรือหัวหน้ากองการเจ้าหน้าที่เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

(3) ให้ อ.ก.ค.จังหวัด ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัด